

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția. Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

După sêrbări.

Scriem sub impresiunea sêrbărilor arangeate la Deva din incidentul ședințelor „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român”.

Sufletul nostru este plin de mulțumire, și ca după zile de sêrbători, cu plăcere mai aruncăm o privire asupra celor petrecute.

Vedut-am un popor plin de aspirațiuni culturale, vedut-am un popor plin de speranțe, vedut-am un popor în deplina putere a juniei, care acum este în desvoltare, și din totă inima doarece a se cultiva.

Dorința acêsta este justă, și ea nu se mai pôte opri. Cu forță elementară se manifestă acêsta din an în an la tôte întrunirile nôtstre culturale.

Vedut-am lamura inteligenței nôtstre întrunită la lucrarea comună, fără diferențe de vederi, căci vorba e de binele comun: de literatura română și cultura poporului român.

Prin rostul Românilor adunați la Deva și-a exprimat dorința, aspirațiunile culturale, întreg poporul nostru, căci Asociațiunea e unicul focal cultural, unde dispar tôte divergențele.

În asemenea dispozițiune sêrbătoarescă venim să apreciem noi cele petrecute în Deva din incidentul adunării generale a Asociațiunei.

Raportul comitetului central a dat semă despre afacerile în decursul anului trecut. O lucrare normală, o lucrare cu scop, o lucrare conștientă în cadrul unui program bine stabilit, o asemenea lucrare totdeauna va arăta rezultate îmbucurătoare, și lucrarea comitetului central al Asociațiunei are tôte aceste note caracteristice.

La locul prim școlă civilă de fete a fost obiectul îngrijirii comitetului, și școlă acêsta este între condițiuni bune, este în continuu progres, și ródle ei binecuvântate le vedem și de în tôte locurile locuite de Români.

Nu mai avé nici o rațiune res-trângerea activității acestei reuniuni

numai între granițele Transilvaniei. Astăzi Românii sunt ridicați peste interesele locale, în cele culturale suntem una, și aceleași aspirațiuni încâldesc inimile Românilor din Bănat, din Bihor, din Sătmar, ca și ale celor din Transilvania.

Cu deosebită plăcere remarcăm faptul, că tot mai multe despărțeminte se forméză și pe acele locuri, pe unde până acum nu era cunoscută organizațiunea Asociațiunei.

Și noi suntem de acord cu curentul tot mai pronunțat, de a se stărui ca în despărțeminte să se lucreze mai cu plan, mai cu insistință și mai cu efect.

Când vom sci face plausible înaintea poporului scopurile Asociațiunei, când îi vom arăta ródle activității nôtstre, atunci nu vom da de réeceala ivită ici-colea la ședințele despărțemintelor.

Cu fapta și cu cuvântul avem să îndreptăm atențiunea poporului nostru asupra industriei și a comerțului, și când guvernul țerei ne oferă și spriginul material al statului, nouă nu ne este permis să abdicem de favorurile, cari se dau tinerilor dela industrie și meserii.

Ținem corectă procederea comitetului central când pentru loteria mare, ce se arangează în favorul casei naționale, cere dela stat favorurile materiale, cari se acórdă tuturor întreprinderilor culturale din statul nostru.

A fost corectă procederea comitetului, când s'a adresat la guvernul țerei pentru favor pe căile ferate ale statului pe sêma membrilor, cari cercetéză adunările generale ale Asociațiunei.

Asemenea favoruri se dau și altor reuniuni culturale în excursiunile lor de interes public.

Dacă aici reclamăm spriginul statului, și cu tot dreptul îl reclamăm, atunci, dacă nu din alte considerațiuni, cel puțin pentru consecuență trebuia să tolerăm și cele 400 fl. care sumă prin mijlocirea Asociațiunii se împărția sêrmanilor nostri meserieși.

Suma acêsta, dacă se va mai da învêțăcelor români dela meserii, nu

se va mai da prin mijlocirea Asociațiunei, și noi credem, că noua modalitate de împărțire nu va lega mai strîns de Români și de ale lor aspirațiuni culturale pe tinerii români dela meserie.

Credem să accentuăm, că a fost cu tactul cuvenit comitetul, care la cestiunea acêsta în adunarea generală nu a luat cuvântul spre a valida vederile, de cari a fost condus când a primit ea mijlocirea de a împărți acel ajutor. O discuțiune eventuală cu spiritele iritate, după cum iritate erau în Deva spiritele românilor, nu pôte fi în favorul cauzei, nici în favorul reuniunii.

Și iritațiunea o-au provocat organele dela administrațiune, cari nu s'au învoit ca adunarea generală a Asociațiunei să-și pótă ține ședințele în sala comitatului.

O asemenea provocare din partea unguirilor a produs adevărată indignațiune între Români, și conșlusul cu ajutorul elevilor dela meserie, este a se ascrie acelei provocări.

Ne putem explica deci situațiunea în ședința plenului Asociațiunii, unde ómenii, provocați prin ținuta aprópe insultătoare a organelor dela administrațiunea comitatului, indignați de insulta asupra localului școlii românesce din Deva, au adus un asemenea conșlus.

Cestiunile delicate nu se tractéză în adunările generale cari se țin din an în an, unde ómenii neorientați nu au nici timpul fizic să mediteze asupra acelor cestiuni delicate.

Lucrurile de asemenea natură se tranșéză în ședințele comitetului, care e chemat a studia lucrurile cu temei, a fi cu considerare la tôte împregiurările, a cumpăni tôte vederile și temerile, și apoi a decide în conformitate cu interesele Asociațiunei.

Lucrul acesta s'a întâmplat întocmai și cu afacerea de care vorbim.

Nu ne putem deci explica pentru cari motive o afacere terminată și decisă odată finalmente în corporațiunea competentă, în comitet, s'a mai promovat la adunarea generală, în care

pot obveni curente, ca și provocarea dela Deva, care produce iritațiune, și dá lucrurilor o direcțiune care mult și adênc pôte jigni interesele vitale ale Asociațiunei.

Am dat importanța cuvenită curentului cultural, care în timpul din urmă tot mai mult teren cucerește și între noi Românii, curentului cultural în cele ale mîsicei.

În privința acêsta misiune sfântă au avut și au încă seminarele nôtstre teologice-pedagogice, căci din aceste au să iasă apostolii, chemați a cultiva gustul musical și la noi Românii, și a popularisa reuniunile de cântări și corurile de țărani.

Cum nu am avut noi până acumă mîsici crescuți anume pentru a da o nouă și sănătoasă direcțiune mîsicei în sinul poporului nostru, n'a fost mirare că și în direcțiunea acêsta am înaintat cu încetul.

La școlile nôtstre posturile de profesori de mîsică au fost până acum ocupate tot prin străini, și în parte mai sunt încă și acumă.

Puținii mîsici ce-i avem, au făcut în timpul din urmă fôrte mult pentru lățirea gustului frumos și în direcțiunea acêsta.

Concertul dela Deva ne-a arătat, că avem o surescență, care ne umple de cele mai frumoșe speranțe.

Renta școlilor din Brașov.

Diaristica din România se ocupă iarăși cu chestia școlilor nôtstre din Brașov și face tot felul de suposiții asupra deslegării acestei chestiuni.

Noi nu scim dacă s'a ajuns sau nu la vre-o deslegare.

Ceea-ce scim însă este, că de acêsta chestie se face prea multă vorbă prin țiare, și că totă Românimea va saluta cu deosebită bucurie ziua în care biserica S-tului Nicolae din Brașov și-ar reprimi renta destinată școlilor, pe care în cei patru ani din urmă nu o-a primit de cât o singură dată.

din recunoștiința aici au fost înmormântate. Nota autorului).

În biserică sunt ridicate bogate stêguri pentru procesiuni, în vârful cărora ae află mai cu semă emblema ungară.

Mai are încă biserica acêsta „grecescă” un lucru fôrte însemnat, pe lângă care mulți trec indiferenți, fără să-l ție în semă, însă e fôrte vrednic de luare aminte: aceea e Luna.

Deasupra ușei biserice, la înălțime respectabilă, într'o ferestă rotundă, este un glob mare, visibil de jumătate, a cărui periferie este trei metri. Globul acesta de tinichea stă pe o osie perpendiculară, și de la un capăt al osiei până la capătul celalt, o jumătate a globului este aurită, iar cealaltă jumătate vopsită cu negru. Partea aurită arată luna plină, iar cea nêgră scădêmentul lunei. Globul acesta corêspundêtor umbletului lunei, se învêrte odată în jurul osiei în 28 de zile, și așa privind de jos din partea aurită a globului, totdeauna se vede numai alătă, cât se vede și din luna de pe cer, adecă luna acêsta măestrită umblă într'o formă cu luna de pe cer.

FOIȚA

PĂSTORUL.

(După Uhland).

Eu sunt păstor pe munți, la nori,
'Mi-arunc privirea 'n depărtări,
Eu vîd întăiu sôrele sus,
Și e u pe urmă la Apus! —
Eu sunt păstor de munte.

Aci-i leagănu apelor,
Le gust întăiu e u din isvor,
El curge viu prin stânci saltând,
Întreg în palme îl cuprind;
Eu sunt păstor de munte.

Eu sunt stăpân pe munți și nor,
Furtunile mă încungior,
Și fulgeri lângă mine trec,
Cu cântu-mi tôte le întrec;
Eu sunt păstor de munte.

Când fulgere sub min' se joc,
Pămêntul tremură în loc,

L'albastrul cer eu cînt voios,
Mă joc cu sôrele frumos;
Eu sunt păstor de munte.

Dușmanu 'n țêră de-a întra,
Cu buciumul eu semn voi da,
Și voi pleca eu Dumnețeu,
Cu arma 'n mîni, cîntând mereu:
Eu sunt păstor de munte.

Seb. Stanca.

Din Oradea mare.

— Fundațiunea Zsiga. — Biserica greco-ort. — Luna. —

Traducere din descrierile de călătorie prin Bihor alui Id. Nagy Sándor, apărute în 1885.

(Înceiere).

În cele două laturi a naiei biserice se ridică câte 6 colonne ionice, lucrate din marmoră roșie și aurite la capetele din sus, iar în capătul naiei biserice două, între cari se ridică față în față cu intrarea, „templu” sau „iconostasul”, provêdut cu 3 uși, acoperit până sus la boltă cu icône cuprinse în

rame bogat aurite, — în dosul acestuia la deschiderea ușei din mijloc se pôte vedea altarul aflător sub un baldachin stătătoriu pe patru colonne. În naia biserice, a cărei părăși și boltă sunt pline pictate cu icône biblice și sfinte — la stînga se află amvonul, deadrepta față 'n față cu el scaunul baldachinat pregătit pentru episcop, — în mijloc un loc rotund ridicat pe două trepte pentru cetirea evangheliei și a publicațiunilor, — lângă acesta zidită în padimentul biserice o tablă de marmoră roșie de 2 metri lungă și 1 metru de lată, care acopere cripta de sub biserică, pe tôte patru marginile acestei table se află inscripție, a cărei litere însă s'au lins fôrte tare din cauza umblării pe ea, așa că acum numai în parte se pot ceti: în marginea de cătră nord unguresce, în cea de cătră ost sêrbesce, în cea de cătră sud latinesce și în cea de cătră vest grecesce (așa dar românesce nu enicipie o latine, ceea ce e fôrte bătător lor la ochi), se pôte ceti inscripția acêsta: *Michail Kristof și familia-i nobilă aci s'a înmormântat 1788*. (Acesta e acel Michail Kristof, care a dat rugarea la Impêratul Iosif II., și trupul precum și a lui Michail Püspöki și familiile lor

Naționalism și gintă.

În numărul său de Duminecă, „Drapelul” publică următorul apel al d-lui V. A. Urechia:

„La Roma în 3 Octomvrie 1899 (stil nou) se ține un mare congres în care există o chestiune etnografică.

„Aci, de sigur, neamicii neamului nostru vor veni în număr, ca să ne pună de nou în îndoială originea noastră latină.

„Românii cari au aderat la congres, vor merge la Roma, și-și vor face datoria. Ei au hotărât încă, să facă acolo o frumoasă manifestare latină, mergând să depună la piciorul columnei lui Traian o frumoasă corună de bronz, în onoarea înfrângerii dacice romane.

„Acastă corună nu trebuie să fie undar adus memoriei marelui Imperator numai din partea aderenților congresului, ci un omagiu al națiunii române. De aceea adresăm tuturor bunilor Români apelul nostru ca să contribuie cu ori-ce sumă mică (începând de la 1 leu) pentru plata coronei care deja se tornă în bronz la școala de arte a statului.

„Coroana va fi espusă câte-va zile la o vitrină din București, îndată după terminarea ei.”

Imediat după primirea acestui apel, dnii N. B. Lăcusteanu și Dem. B. Lăcusteanu din București, contribuie cu obolul lor pentru corună, publicând următoarele în același ziar:

„Răspunzând cu plăcere la apelul ilustrului profesor universitar și mare român, dl V. A. Urechia, avem onoare a vă trimite Lei trei-deci, ca un obol din parte-ne la plata coronei ce se va vărsa în bronz destinată a se depune la piciorul columnei împăratului Traian, învingătorul Dacilor, de membrii aderenți români la congresul orientaliștilor și etnografici de la 2 Octomvrie a. c. la Roma.

„Felicităm pe aceia cari au avut ideea unei manifestări de gintă, și la etatea înaintată, ne bucurăm că focul sacru de neam, întreținut de bătrânii preoți și apostoli ai românismului, e viu în pieptul tinerei noastre generațiuni, căreia nu-i scapă nici o ocaziune spre a arăta glorioasă noastră origină, cum ne aflăm aici la porțile Orientului ca o insulă în mijlocul oceanului de alte neamuri, și care e menirea noastră.”

Dela Deva.

Revenim asupra unor puncte ale adunării generale a „Asociațiunii” la Deva și a festivităților din jurul ei.

Producția populară

„Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedorei” a arangiat, pentru înfrumusețarea adunării, o petrecere populară, la care au fost invitate satele din comitat să-și trimită toate reprezentanții lor, bărbați și femei, în haine de sărbătoare, după comune, să presinte și un fel de expoziție vie de porturi țărănești. O idee, precum vedem, frumoasă. Durere numai, că ea nu a fost și înțeleasă de majoritatea poporului din comitat, și executarea ei nu a reușit precum ne-am fi așteptat. E drept că și timpul a fost nefavorabil în zilele din ajunul adunării,

Osa acestei luni este pusă în mișcare prin trei roți dentale, cele două roți mai mici de desupt stau cu latul, iar cea mai mare cu ascuțitul în sus, și această mișcă o osie nivelară, ce stă în legătură cu osia lunii; înseși roțile sunt puse în mișcare prin un aparat ca al orologiului de turn, cu ajutorul unei rude de fer lungă și subțire, a cărei un capăt este întărit aici către osia roței, iar celalalt sus în rōta orologiului, și așa și ruda acăsta de fier își capătă mișcarea dela pendulul orologiului.

Mult sciricim, după timpul construirii acestei luni, dar nimeni nu ne poate da nici o deslușire, nici chiar înseși actele bisericești, — de aceea ne suim la lună, prin împedecarea unei osii o oprim (cum făcând Josua a oprit soarele) și o învârtim în dreapta și în stânga, — așa cântăm unul de pe ea, dar înzadar (cineva de pe pământ ar crede, că s'a conturbat sistemul solar pe cer, și de aceea se învârt luna încete și încolo).

Ștergem de pe rotile de aramă oleul îngroșat și prefăcut în per: dar nici acolo nu este numărul anului; apoi dirigem luna la loc, o punem în legătură cu osia și o lăsam pe calea lină mai departe, las' să

cât el va fi reținut pe mulți; au participat relativ puține din cele 400 de comune ale marelui comitat. La număr popor a fost, câteva sute, nu a fost însă variația comunei destul de bogată, pentru a putea prezenta caleidoscopul interesant de porturi ce se spera a se vedea. Și, durere, și în atâtea cât s'a putut arăta, s'a arătat mai ales... lipsa de originalitate în acest port, precum a constatat și o venerabilă damă din juriul ce s'a constituit pentru designarea premiilor ori premiilor. A eșit la ivelă în uința străină asupra portului poporului nostru în aceste părți, „corcirea” lui în general, mai ales pe la Deva, Hațeg, Băița, Hunedora, pe la „Păduri” peste tot, afară de portul frumos și îngrijit de pe la Orăștie și jur, care e românesc bine păstrat.

Un juriu de 5 dame, cu dōmnele Maria Cosma și Elena Hossu-Longin în frunte, au ales pe femeile cari aveau haine mai vrednice de laudă ca industrie de casă și de ele înseși gătite, și le-au premiat, cu 20 corone, 10, 5 și câte 2, de tot cu 200 corone, destinate spre acest scop de „Reuniunea femeilor rom.” de acolo. Bine a fost că s'a încercat odată acest lucru. Să sperăm că numita „Reuniune” va reuși altădată și ca arangeare și ca tablou, și anume în curând, să ne presinte o expoziție de acăsta viuă mai norocoasă.

Concertul.

Multă strălucire a împrumutat festivităților acestei adunări, Concertul, dat în prima zi sara, după producția populară. Dacă această adunare a avut un punct de glorie, care nu numai a impus, dar și a cucerit, chiar și pe streini, apoi acesta a fost negreșit Concertul. Iar în acest concert și în a lui reușită, partea leului a avut-o dl Ioan Dămian și dșora Adelina Piso, primul compatriot al nostru, bine cunoscut publicului sibian de pe când debuta în concertele „Reuniunii rom. de muzică” de aici, și aici angajat la opera regală din Berlin, a două o talentă și virtuoasă violinistă, elevă a conservatorului de muzică din București și Viena, mult admirată de chiar specialiști în violină. Deja prin pășirea densilor pe scenă, făceau publicul să vadă că stă în fața unor artiști bine instruiți și siguri în arta lor. Au și fost primiți cu tunete de aplause deja la apariția pe bină.

Dl Dămian a executat cu desăvârșire încântător întâi „Ciobanul” de G. Dima, storcând admirația generală și străbătând și la inimi prin mișcătorea tânguire a bietului cioban „în câmp flămând...” Mai ales în aria din opera „Africaner” însă, a avut ocazie a-și arăta toată forța vocii sale, cu care se știe înălța dela planele cele mai delicate, crescendo până la înălțimile cele mai voluminoase și iar scăzând lin, admirabil, răpitor. Au plăcut mult doinele populare arangeate de G. Dima, din cari a cântat vre-o 4, în și afară de program

Publicul sibian care a avut ocazie a asculta de multe-ori pe dl Dămian, ca elev al maeștrului Dima, ați acuși nu l'ar mai recunoște, atât de mult s'a perfecționat și a

arete și mai departe schimbările lunii omenilor fără „calendar”. (Atât e de puternic debilul om dacă ajunge deasupra corpului ceresc).

Dar totuși nu putem crede că meșterul, care a construit opera acăsta, într'adevăr artistică, atât se fie fost scutit de scăderile omenesci, încât se fie întrelăsat a-și eterniza numele pe operă, — de aceea, dacă nu este aici, cugetăm, trebuie să fie în celalalt capăt al construcției, și ne suim la aparatul orologiului și acolo ștergând roțile în fine aflăm pe o rotile de minute construită din aramă galbină înscrisă acăsta:

„Georg. Ruep din Gross-Vardein 1793”

Astfel acum scim, că luna grecescă a construit-o la 1793 și meșterul ei e un anumit om George Ruepe, care (de și a fost neamț — ar dice ore-care ungur de pe pustă) —, pentru opera sa e vrednic, ca posteritatea să-i păstreze amintirea, căci de luna acăsta grecescă, este una dintre lucrurile însemnate ale Oradei. G. H.

progresat prin școala renumitului conservator de muzică din Lipsa. Dl Dămian ne face cu adevărat onore în străinătate.

Dșora Adelina Piso (din Săcărâmbu) merită imediat locul al doilea ca contribuitor la reușita artistică a concertului de care vorbim. Modestă însă, nu și-a reclamat mai mult de un singur punct în program, și noi numai regreta putem, că nu a primit mai multe. Și-a ales partii grele, clasice, pe cari le-a executat cu gingășie și cu răceala adevăratului artist. A dovedit o dexteritate, pe care numai cel îndrăgît de arta sa, de care nu se poate despărți, o poate câștiga și o poate dovedi. A primit un splendid buchet și a fost rechemată pe scenă prin aplause.

Frumos și spre generală mulțumire s'au achitat de rolurile lor și ceilalți: d-șora Valeria Pop dela Budapesta, care posedă o voce metalică, dulce, și e destul de stăpână pe ea; d-șora Olivia Bardosy, ca pianistă deja de frumos renume și de bună speranță; dșora Ana Petco, pianistă de forță, bine apreciată, și dl G. Șorban, compozitor și pianist, care a acompaniat mai multe puncte ale programului. D-șorele au primit flori și au fost viu aclamate.

Ne-au trecut două ore, cât a durat concertul, ca două minute. Ne-am trezit că s'a sfârșit, și ne părea rău că n'a fost încă odată atât de lung.

Suntem mândri de aceste forțe artistice române, și le dorim înălțare din treptă în treptă; D-șeu se le ajute să se ridice tot mai sus, dar îi rugăm totodată pe artiști, ca acolo pe unde s'arunca i-a arunca, peste țeri și peste mări, să nu-și uite că sunt Români și să-și aducă totdeauna aminte de noi și de neamul nostru, și de câte ori numai vor avea ocazie, să amintescă străinilor cu bine numele acestui neam, din care au ieșit și din care fac și ei parte...

Balul

Despre balul ce a încheiat și aci ca și pe aiurea festivitățile adunării „Asociațiunii”, avem puține lucruri nouă de spus. Balul „Asociațiunii” a devenit, deja de mult, un fel de rendez-vous pentru o însemnată parte a inteligenței noastre române din toate părțile, și nici un alt bal arangeat undeva, nu se poate mândri a fi întrunit atâtea oșpeți din depărtări ca balul Asociațiunii. Așa a fost și estan. Familii distinse și numeroase, venite din toate părțile, au ridicat nimbul balului. Erau familii române din Deva, Sibiu, Brad, Budapesta, Câmpeni, Lipova, Blaj, etc. și de prin numeroase comune din jur.

O veselie sănătoasă și câte o rază de dor sau de speranță zimbătoare, lumina fețele tinere, ca și pe cele mai bătrâne ce însoțeau pe cele tinere...

Fiecare intra în sala bogat luminată și strălucitoare, cu un vis de fericire în inima sa, cu o speranță de a eși din ea ca cuceritor ori cuceritoare, și deci a-și duce de aici și mai frumos și mai bogat, visul de fericire ce l'ă țânăște în cutare colț al inimei sale...

A fost bal bine cercetat, animat, încântător. Romana și Cuadrilele au fost jucate de peste 100 de perechi. Abia mai era loc de mișcare. În pauză publicul a fost delectat de muzică prin cântări românești plăcute, multe din ele sentimentale, amorose, cari escitau și mai mult rănilor pe cari Amor le deschisese în multe inimi tinere, și le dureau plăcut...

A durat petrecerea, foarte animată, până dimineața în zori.

Bogate și splendide au fost toaletele damelor, dar o variație din cele mai dragă-lase și din multe puncte de vedere laudabile, presintau în marea de mătăsuri, admirabilele costume sibițenești în cari s'au presintat dna Dr. Beu din Sibiu și sora d-sale d-șora Dora Colbasi. Au și atras atenția tuturor și au fost admirate (dar nu numai pentru costum!) și jucate, cât numai au putut înșile să mai danseze...

Ar fi foarte de dorit, ca exemplul bun de a se prezenta damele noastre în costum național, tocmai la baluri de acestea cari atrag asupra lor priviri mai multe și atenția străinilor, să se generalizeze tot mai mult. Pe lângă celelalte toate, am impune tot mai mult și streinilor, prin această deosebită prețuire a portului național.

Revista Bisericească.

Serbarea unui centenar.

Săptămâna trecută a avut loc o mare solemnitate la basilica S-tului Petru din Roma, unde s'a celebrat centenarul morții lui Piu al 6-lea, mort în exil la Valența.

Presa catolică a amintit cu această ocazie, că acest papă a făcut să se modifice formula jurământului republican care conținea promisiunea de conspirare în contra monarhiei, substituind în locu-i angajamentul, de a nu se conspira în contra republicei în favoarea monarhiei. Acastă din urmă formulă e aceea pe care, după spusele acelorași ziare, Leon XIII o recomandă catolicilor francezi.

Cu ce chestii „dogmatice” au vreme să se ocupe și să le pună în jurămintele lor și să le serbeze „centenare” capii bisericești „singure mântuitoare” !?

Primejdia rezboiului

— Pentru Transvaal —

Spiritele în Anglia sunt din zi în zi mai rășboinice, și acum totă lumea vede, că nu mai e vorba despre dreptul de vot al Uitlanderilor, ci de faptul, că Anglia vrea să-și suzeranitatea sa asupra Transvaalului, și anume în chip pacinic, dacă cei din Pretoria recunosc această suzeranitate, ori prin rășboi, dacă nu se poate altminterlea!

De la 1884, de când neatârarea Transvaalului a fost recunoscută prin tratat, în Londra nu s'au mai ridicat pretenții asupra acestei suzeranități. Când în camera comunelor, un adversar al Boerilor a făcut o interpelare în chestia acăsta, un reprezentant al guvernului i-a răspuns: „în tratatul dela 1884 nu s'a făcut nici o rezervă privitoare la supremația Angliei asupra Transvaalului”.

Juriconsultul englez Farelly, într'un studiu, a arătat că supremația engleză a fost abolită în anul 1884.

Lordul Derby însuși a declarat că tratatul în chestiune e ceva nou, și la dorința reprezentanților Transvaalului, a șters toate stipulațiunile referitoare la suzeranitate. Când acești reprezentanți (Krüger, generalul Smit și secretarul Toit) s'au întors la Pretoria, au declarat imediat că suzeranitatea Angliei e înlăturată și numai în urma acestei declarații a primit parlamentul transvaalian tratatul.

Cu toate acestea, ministrul englez al coloniilor Chamberlain, vorbește mereu despre suzeranitate și învinovățește pe Krüger că a călcat tratatul. El a rostit de curând următorul discurs, care e încă viu comentat de presa lumii:

„Președintele Krüger, ale cărui propuneri, după cum el însuși știe, nu le putem accepta, voeste să conteste Angliei dreptul de a studia reformele de el propuse. Guvernul englez a dat probă de neasemuită răbdare, în relații dintre suveran și vasal.

„Lumea întreagă ar trebui să recunoască, cum că reformele cerute de Anglia sunt drepte și raționale, și că mai puțin nici nu se putea cere.

„Președintele Krüger are în mâinile lui pacea sau rășboiul. Dacă el ar fi primit compromisul propus de Milner, guvernatorul Capului, n'am fi ajuns la situația actuală de lucruri, iar dacă ar fi primit chiar în ultimul moment reformele moderate ce i-se propuneau, greutățile de care ne isbim astăzi ar fi fost înlăturate, iar independența Transvaalului asigurată.

„Situația nu mai poate dăinui așa multă vreme, fiind prea încordată, prea amenințătoare.

„De va mai dăinui însă, guvernul englez va fi nevoit să nu se oprească la cerele făcute, ci va găsi alte mijloace spre a tăia nodul, cum dicea Balfour, și, după avertismentul lordului Salisbury în Camera lordilor, spre a asigura odată pentru tot-d'una suzeranitatea Angliei în Africa de Sud!

„De se va întâmpla o ruptură, ceea ce până acum am căutat să evităm, suntem siguri de sprijinul întregii Britanii”.

Toate ziarele engleze comentază viu acest discurs.

Mai toate îl aprobă, și toate fără excepție îi relevă importanța și gravitatea. Discursul ministrului coloniilor este un adevărat ultimatum adresat guvernului transvaalian.

„Morning Post“ dice: „Dl Chamberlain a exprimat încă odată adevăratele sentimente ale națiunii!“

„Daily Telegraph“ se exprimă astfel: „Ultimatumul pe care d. Chamberlain l-a adresat președintelui Krüger, nu perde nimic din importanța lui prin faptul că nu l-a fost trimis pe calea diplomatică ordinară!“

„Standard“ dice: „Discursul d-lui Chamberlain însemnează faza cea mai critică a dificultăților actuale cu Transvaalul. Deși nu e absolut necesar să fie considerat ca preludiul unui ultimatum, totuși nici o îndoielă nu rămâne asupra importanței lui. Secretarul coloniilor a vorbit în numele tuturor colegilor săi!“ „Standard“ se întreabă dacă Krüger se va supune în sfârșit logicii faptelor.

„Times“ dice de asemenea că e imposibil să se înțele cine va asupra adevăratei însemnătăți a cuvintelor d-lui Chamberlain: „Avem motive să credem că toate dispozițiunile au fost deja luate la ministerul de război, pentru trimiterea unei expedițiuni în Africa de Sud, da va fi nevoie“.

Revistă Externă

Revoltă de Negri.

Negrii s'au pus în stare de rebeliune în comitatul Mackintosh din Statele Unite. Doi agenți de poliție însărcinați să eșecute un mandat de aducere în contra fiului unui negru din Darien, acusat de agresiune în contra unei albe, au fost primiți cu lovituri de pușcă; unul dintr'înșii a fost ucis și cel-alt rănit.

Negrii din întregul comitat s'au adunat înarmați, în număr de peste o mie, și au refuzat să predea pe uci-gași! Primul regiment de miliție din Savannah a fost trimis la Darien, unde situațiunea e gravă. Negrii din acest district sunt în proporție de cinci negri pentru un alb.

Sermanii Finlandezi.

Se știe că Țarul a dat un ucaz prin care confiscă cele mai cardinale drepturi de autonomie a Finlandezilor. Sermanul popor neputându-se împăca cu jugul ce i-să pune pe gât și neavând putere a se ridica contra colosului ce îl încalcă, a început a 'și părăsi patria.

Într'adevăr dela promulgarea ucazului Țarului asupra autonomiei finlandeze, emigrarea continuă a crește. Din Februarie până acum, opt mii de persoane au părăsit teritoriul. Societatea de muncitori „Kalewa“ (Poporul) va trimite în curând o delegație în Australia, pentru ca să caute aci pământuri de cultură.

Cel mai important dintre diarele finlandeze, „Paivalehti“, a fost suprimat de curând pentru trei luni, iar „Diarul de Viborg“ pentru o lună, din ordinul guvernatorului general rus.

Din România

(România la expoziția din Paris.) Lucrurile pavilionului regal și restaurantului român ce se construiesc, la stânga și la dreapta podului de Alma pe cheiul D'Orsay, sunt înaintate.

Lemnăria pavilionului cel mare, este aproape încheiată, iar zidăria a ajuns până la înălțime pe mai mult decât a treia parte a edificiului. Până la 1 Octombrie viitor acest pavilion va fi terminat. Restaurantul construit din cărămidă și piatră, este ajuns până la înveliş, care se îndeplinește acum pe câmpuri și traversă de fier din cauză că în pod vor fi așezate conform regulamentului general francez, cuhnile și odăile de serviciu.

Ornamentația exterioră se va începe imediat după ce tencuilele vor fi uscate, iar cea interioară se va săvârși la finele anului. Tavanele și dușmanele sunt așezate pe tra-

verse de fier, cari se sprijin pe colone tot de fier pentru a da rezistență de 600 kilograme pe metru patrat.

Cum după planul cel vechiu, lumina era foarte defectuoasă, foarte puțină în etagiul de jos al pavilionului cel mare, s'au făcut modificări însemnate în întreaga construcție, și anume: s'a ridicat plafonul catului de jos cu un metru și 27 cm., iar tavanul s'a făcut din lespezi de cristal și altele.

Aceste considerabile îmbunătățiri se fac fără nici un adaos de cheltuieli.

NOUȚĂȚI

Intregire. În articolul nostru „Fundatiunea lui Gozdu“ din numărul trecut, în pasagiul al doilea care însemnă pe cei-ce au participat la ședințele fundațiunii, a rămas afară din greșală numele dlui *Avram Bérloga*, jude de Curie, care și d-sa a participat la toate ședințele, ceea-ce prin acesta întregim.

Nu săriți din tren. Un cioban din Munții-Cugirului s'a urcat săptămână-trecută la Orăștie pe trenul accelerat, având să se dea jos la stațiunea Jibot. La Jibot însă acceleratul nu stă, ci trece cu repeziciune micșorată (dar totuși destul de mare) prin stațiune.

Ciobanul din vorbă a sărit la capătul dincolo a stațiunii, din tren, dar iuteala trenului i-a dat un avânt atât de periculos, că nenorocitul până jos s'a întors în cap și a căzut atât de grozav pe cap, că a rămas imediat mort.

Cascadă de smarald la Expoziția din 1900. În timpul Expoziției, va fi pe Câmpul-lui-Marte, în fața vechei galerii a mașinelor, un castel de apă cu o cascadă mai înaltă și mai impunătoare ca faimoasa cascadă din St. Cloud. În această cascadă se vor vârsa 1200 litri de apă pe secundă; apa va fi în parte decorativă pentru castelul de apă, și în parte întrebuințată la condensarea aburilor marilor mașini motrice. Se studiază mijlocele de a face liminoase jocurile de apă după felul cum au fost instalate fântânile luminoase cari au avut atâta succes la 1887.

Dar a fost vorba de un plan și mai original, cu totul nou, și care merită să fie menționat: realizarea „Cascădei de smarald“. Iată în ce constă ea. Există un produs chimic numit „fluoresceina“, O foarte mică cantitate de praf din această substanță e de ajuns să coloreze o masă enormă de apă și să-i dea o coloră de smarald vrednică de „O mie și una nopți“, precum și niște resfrângeri fluorescente uimitoare.

Omor. În Vaidei (l. Orăștie) a fost găsit Sâmbăta trecută dimineața, omorât flăcăul George Micu, unul dintre cei mai de frunte și cu bunăstare junii din sat. Se crede că a fost ucis din jaluzii tinerești.

Un lagăr străvechiu roman. Cu prilegiul unor săpături făcute pe țărmul drept al râului Narenta, în apropierea orașului Caplina din Hertegovina, s'a descoperit un mare lagăr roman, foarte bine conservat, despre care arheologii cred că a fost construit sub împăratul Nero în primul secol al Èrei noastre, și că a fost distrus de un incendiu. Lagărul are o lungime de 100 metri și o lărgime de 80. Parte din zidurile și din gangurile boltite ale lagărului sunt încă destul de bine conservate. Zidul din împrejurime are trei porți, dintre cari una are o înălțime de 2 caturi. Treptele de scară de prin turnuri sunt pe deplin conservate, decorațiunile acestor turnuri sunt încă vizibile. În ruinele taberei s'au găsit mai multe unelte de gătit precum și o mulțime de arme.

O fotografie. O nostimă fotografie psihologică aduce „Trib. Poporului“ de aji. După-ce ai cetit primul ei, îți cade foarte „apropos“ următorul început al articolului său al doilea:

„În viața publică se pune între calitățile cele mai detestabile: „credința rea“, (mala fides). Cu ômeni, conduși de rea credință în lucrările lor, nu poți să știi nici odată nici ținta nici mijlocele, și nu poți să te orientezi sau să prevezi, când te vor înjunghia pe de-a-furișul, când se vor deza-vua pe sine, sau își vor contra-dice, sau vor compromite cauza pe care vreau să o reprezente“.

Atentatul din Belgrad. Luni s'a început în Belgrad pertractarea în procesul atentatului contra exregelui Milan. Șese-spre-zece dintre acușai au fost puși pe picior liber,

pe când 29 inși vor fi duși înaintea tribunalei statar, acușai de conjurațiune, ear de ce inși acușai de lesa-maestate. Pedepsa e una singură: mărtea!

Inaugurarea monumentului dela Tulcea, ridicat în memoria războiului de independență a României dela 1877, s'a hotărât a-se face după întorcerea în țară a Regelui Carol, care dorește mult a asista la această solemnitate.

Explorarea atmosferei. Învățătorul francez Mascart a resumat la Academia de științe din Paris rezultatele obținute de d. Teisserenc de Bort în explorarea înaltelor regiuni ale atmosferei cu ajutorul balonelor-sonde. Mai întâiu a constatat că aceste baloane se perd foarte rar; ele sunt mai tot-dăuna găsite și trimise la observator. Autorul resumază rezultatele a vre-o sută de ascensiuni. Mai întâiu, constată că influența anotimpurilor se manifestă încă la o înălțime de 5.000 de metri producând o diferență de 6° între temperaturile mijlocii de vară și de iarnă. Observă apoi că temperatura de—40° se întâlnește între 6.000 și 9.000 de metri, iar temperatura de—50° între 8.000 și 12.000 de metri.

În procesul Dreyfuss se crede că sentința va fi adusă Joi sau Vineri, și că acușatul va fi achitat.

Invențiune nouă românească patentată. Oficiul reg. ung. de patente din Budapesta sub Nr. 1201 11932/99, a patentat o invențiune românească, sub numirea *Șindile de lemn*; cu care se poate acoperi fără cuie și fără măiestru. Aceste șindile sunt ieftine, ușoare, durabile, de mărime egală și acurată și obduse cu o masă colorată după plac resistibilă contra focului și contra apei.

Pentru etablarea unei fabrici unde să se pună în practică această invențiune, se intenționează înființarea unei societăți acționare cu un capital de 100.000 fl. împărțit în 1000 de acțiuni.

Cei ce doresc a lua parte la această întreprindere românească, să se adreseze pentru prospecte și informațiuni la inventatorul acestor fel de șindile *Ioan Baci* preot în Sajó-Solymos u. p. Nagy Sajó în Transilvania.

AMVONUL

Prefața

volumului de cuvântări bisericești pentru Dumineci: „Semințe din agrul lui Christos“, de *Zacharia Boin*.

(Înceiere.)

Nu pôte fi problema unei precuvântări, ca să deie cetitorului o teorie a cuvântării bisericești, pentru această îngrijesc disciplinele speciale teologice; ci dic numai în general, că multe, prea multe din cele auzite în biserică vor rămâne ascultătorului neînțelese, pe jumătate înțelese și dără chiar rău înțelese, dacă nu va veni cuvântul bisericesc a le explica ascultătorilor la înțeles și a produce în inimile lor dorința de a urma cele bune și a se depărta de cele rele, ce au auzit. „Ore înțelegi tu cele-ce cetești?“ dize apostolul Filip către solul Candaciei, împărătesei Arabilor, care reîntorcându-se din Ierusalim și ședând în trăsura sa, cetea pe prorocul Isaia. „Cum voiu putea înțeleg“, răspunde acela, „de nu mă va povățui cineva?“ Și rugând pe Filip a ședea lângă dânsul, acesta se sui în trăsura, și începu a-i explica cele cetite despre ôia ce se aduce la junghiere etc. Și urmarea fu, că sosind la un rîu, solul din Arabia însuși ceru a se boteza. Filip îi luă mărturisirea credinței, îl boteză, și așa dicând din drum aduse un suflet la Christos. Iată vestirea cuvântului lui Dumnezeu!

Cât pentru forma ce m'am silit a da acestor cuvinte bisericesci, aceea nu e exclusiv nici una din cele-ce ne învață Retorica bisericească, ci după natura textului evanghelic acuși una, acuși alta. Și acesta nu numai pentru variațiune, ci pentru-că totdeauna am dat preferință esenței, iar forma m'am silit a o aduce în armonie cu esența; ca să nu pătimescă miezul, în favorul cōiei, ce-l îmbracă. La una însă am căutat: ca cuvântul să fie cât se pôte o unitate de cugetări, textul biblic centrul, simburile, pe lângă care să se cristaliceze în mod firesc totă cuvântarea. Nu în formă, nu în figuri retorice, ci în serioșitatea, simplitatea și sfințenia învățătorei evanghelice să căutam a se cuprinde cuvântul bisericesc!

Limbagiul m'am silit a-l păstra cât se pôte cel simplu și poporal, în conformitate cu limbagiul s. scripturi, care este și al cârților bisericești, creșd cu sf. Apostol Pavel, că mai bine cinci cuvinte înțelese, decât o miia neînțelese. De aceea am încuviințat pe cât se pôte neologismii și străinismii, fiind un ce cu totul necuviincios a face din cuvântul bisericesc o prelegere de filologie, după care cutare cuvânt se trage din cutare limbă, este cuvânt compus din cutari și cutari două cuvinte și însemnează mai întâiu cēta și cēea, după aceea cēta și cēea, aici însă se ia în înțelesul cēta sau cēea, etc. — procedere, prin care ne depărtăm dela firul cuvântului, rătăcim încōce și încolo, lungim cuvântul fără lipsă și lăsăm pe ascultători flămânți și setoși de ceea-ce doreau să așteptau să audă.

În fine am numit aceste cuvântări „Semințe din agrul lui Christos“, pentru-că atât de mare este agrul acesta, încât puterile unui om nu ajung a-l percurge, a-l cultiva, a-l secera și a-l sēmēna de nou. Fiecare spic dintr'ensul cuprinde material abundent pentru o cuvântare. Eu m'am mărginit pe lângă pericopele evanghelice ale duminicilor, prasnecelor și sērbătorilor, cari pericope după mēsură lor esteriōră sunt și ele numai o mică parte a textului evangheliilor. Și așa cred că este justificat nepretensivul titlu, ce am ales pentru nepretensiva mea lucrare.

Iară pe voi, frați preoți ai bisericei noastre strămoșești, vō rog să primiți cu iubire frățescă și acest mic dar, ce vō ofer, și neajunsele ce vōți întimpina, judecāți-le în spirital iubirei, carea tōte le suferă, tōte le crede tōte le nădăjduēște, și care nici odinōră nu cade.

În fine că am închinat acest fruct al ostenelelor mele memoriei marelui nostru Andreiu, la aniversara a 25-a a morții aceuia, explicarea e cea mai simplă: iubirea și dincolo de mormēt a fiului către părintele său.

Iar că am adaus la această lucrare și chipul autorului, primiți ca o mică suvenir de la un frate în Christos, care cu voi a tinerit, cu voi a bătrānit.

Și așa, puține semințe din agrul cel imens al lui Christos, mergeți și voi în lume, și ajunse în mâinile zeloșilor sēmēnatori, cari vō cunosc, de cerul să cădeți în pământ bun și să rodiți și voi, cât va voi Domnul secerșului, spre creșterea și întărirea împărăției lui Dumnezeu pe pământ!

Sibiu, 16/28 Iunie 1898.

Zacharia Boin.

De spaima morții.

Fiind că s'au ivit unele cazuri de *ciumă* și în Rusia, vecina Romānie s'a pus cu o înțepț precauțiune, pe luarea de mēsură de asigurare contra fiorosului flagel.

Consiliul de miniștri în ședința de la 31 Aug. n., luând în considerațiune referatul d-lui ministru de interne relativ la mēsurile de luat pentru apārarea țerei de invasiunea ciumei, a încuviințat să se aplice următoarele mēsură:

1. A se reduce numărul trecătoarelor din Rusia în Romānia la doue numai, și anume: Ungheni și Rēni-Galați;
2. A se interdice intrarea în țară a persōnelor cari vin din provinciile întecate de ciumă ale Rusiei.
3. Visitarea medicală se va aplica tuturor călătorilor din cele-lalte provincii ale Rusiei.
4. La cas de necesitate carantina de 10 zile la Sulina se va aplica vaselor cari vin din regiuni suspecte.
5. În portul Constanța se va refuza ori ce vas de proveniență suspectă.

O consfătuire de medici a avut loc la Iași. Medicii au desbătut o serie de mēsură ce ar trebui luate.

Dl d-r Rōjniță medic-sef al orașului Iași, împreună cu dl Mihail ajutor de primar, au inspectat baratele situate în afară de oraș.

Medicul a dispus ca, sub privegherea serviciului tehnic, să se facă de urgență reparațiunile cunvenite, după care baratele vor fi transformate într'un spital de izolare.

Pentru formarea cordonului sanitar pe malul Prutului, spre a înlătura introducerea flagelului ciumei în țară, următoarele fracțiuni de regimente au fost trimise din corpul IV de armată:

Regimentul cantemir 60 soldați, regimentul Ștefan cel Mare 294, regimentul Rahova 250, regimentul Dorohoiu 316, iar Botoșanii 280, în total cu cei cari alcătuiau vechiul cordon, sunt pe frontieră 1786 soldați pe extindere de 472 kilometri începând de la Mamornița și până în satul Cârja. Ele vor păzi granița de intrarea ômenilor pe căi ne permise.

Szebenvármegye alispánja.

1911/1899

[182] 1-1

V.

Pályázati hirdetés.

Az ujjegyházi járási főszolgabírói hivatalnál megüresedett, évi 230 frt. bérrel és 47 frt. 36 kr. ruházati átalánnyal javadalmazott, nyugdíj igényével egybekötött, esetleg az ennek át-helyezés útján betöltése esetén valamely más járásban megüresedő és ugyanazon illetményekkel javadalmazott járási hivatal-szolgai állomásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás elnyerésének feltételei a következők: születési anyakönyvi kivonattal igazolandó magyar állampolgárság, községi bizonyítvánnyal igazolandó fedhetlen előélet és a magyar nyelvnek szóban és írásban a német és román nyelvnek legalább szóban bírása, hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó erőteljes testalkat és épegség, végül a tényleges katonai szolgálat megfelelő okmánnyal igazolt teljesítése esetleg az aluli mentesség.

A pályázati folyamodványok hozzá-m legkésőbb 1899 évi október hó 6-ikáig benyújtandók.

Nagy-Szeben, 1899. évi szeptember hó 2-án.

Alispán helyett:

Stroia,
főjegyző.

In **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, se află următoarele scrieri ale poetului nostru **G. Coșbuc**:

Fire de tort, broș. fl. 1.—
Balade și idile " fl. 1.50
Săcotala, broș. " 2.50
Aeneis edit. II. broș. " 1.25
Răsboiul nostru pentru neaț-nare, broș. " —.50

Din **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, se pot procura:

Pribeag

de

Ioan Iosif Sceopul.

Prețul broș. 75 cr.

De pe la noi,

nuvelete de

D. V. Păcățianu

1889—1891.

Prețul broșat florini 1.—

Din tainele vieții,

novele și schițe

de

Margareta Moldovan.

Broș. à 1 fl.

Din vremuri apuse,

de

Judita Secula născută Truța.

Broș. à 50 cr.

Avem de vândare următoarele scrieri de

Teodor V. Păcățian:

Principiile politice, după Dr. F. de Holtzendorff broș. à fl. 2.—

Libertatea, traducere după I. Stuart Mill broș. " 1.—

Lupta pentru drept, trad. după Dr. R. de Ihering broș. " " 1.—

Cu trimiterea prin poștă plus 5 cr.

Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu.

Pentru a înlesni și celor mai lipsiți copii de școală procurarea de **cărți didactice**, ne-am decis a *reduce prețurile* la următoarele manuale:

Abecdar pentru școlile pop. rom. de Z. Boiu, legat dela fl. —.24 la fl. —.20
Aritmetica de V. Roman leg. " " —.08
Carte de cetire I. de Z. Boiu, leg. dela fl. —.40 " " —.30
II. " " " " " " —.32 " " —.25
Elemente de geografie de Z. Boiu " " —.30 " " —.15
Geografia de V. Roman " " " " —.08
Istoria naturii și fizica de Z. Boiu dela fl. —.30 " " —.15
" patriotică de Z. Boiu " " —.30 " " —.12

Librăria Tipografiei archidieceșane, Sibiu.

Ne-au sosit acum:

Tabele de părete pentru cetit, românești fl. 2.40
" " " " " ungurești " 2.40
" " istoria naturală (16 bucăți colorate: regnul animal, vegetat și mineral) " 7.20
Tabele de măsuri metrice cu explicare " —.80
Modele de desemn à 24 foi " 1.70

Librăria Tipografiei archidieceșane, Sibiu.

Deschidere de prăvălie.

Am onoare a face cunoscut onorabilului public, că 'mi-am instalat în piața de aici:

strada Cisnădiei nr. 43

prăvălie de primul rang, bine asortată cu marfă de

covore de Brunn, depou de fabrică

în mare și în detail,

și fiind în poziția de a pune la dispoziția publicului tot felul de marfă din branșa acésta cu prețurile fabricii, rog pe onorabilul public să-mi onoreze

acest nou etablissement

cu prețurile lui comande.

Cu distinsă stimă:

Beni Menyász,

depou de covore de Brunn,

strada Cisnădiei nr. 43.

[167] 5—10

Cătră domnii învățători și directori de școle!

La începutul anului școlar ne permitem a Vă atrage atențiunea asupra depositului nostru de cărți școlare și literare, recușite de scris și desemn, charte geografice, globuri terestre, tabele de cetit, modele de desemn etc., și a Vă ruga să ne adresați prețurile D-văstre comande cu totă încrederea nouă, promițându-Vă un serviciu solid, prompt și prețuri cât se poate de convenabile.

Cu totă stima:

Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu.

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

In **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu** se află de vândare:

Biblioteca internațională.

1. Minciunile convenționale de M. Nordau broș. fl. 1.50
2. Robia femeii de I. Stuart Mill broș. —.75
3. Educațiunea intelectuală de Herbert Spencer broș. 1.—
5. Este omul liber de G. Renard broș. " —.75
6. Din Muscel, cântece populare de Rădulescu-Codin broș. 1.25
7. Părinții și copii în al XIX. secol de E. Legouvé broș. 1.—
8. În fața morții, nuvele de Becescu Gh.-Silvan broș. 1.25
- 9/10. Dare și avere, roman în 2 volume de G. Freytag broș. 3.25
11. Omul genial de H. Türk broș. " 1.—

Au apărut și se află de vândare în

Tipografia și librăria Archidieceșană, Sibiu:

1. Aritmetica generală și specială de Teodor Ceantea, tom. I. și II. fl. 2.—
2. Astra, roman de Dito și Idem broș. " 3.—
3. Balade populare de Avram Corcea broș. " —.80
4. Cartea plugarilor sau povestiri economice de I. Georgescu broș. " —.25
5. Grădina de legume de I. F. Negruțiu broș. " —.25
6. Istoria legii nouă de Dr. V. Szmigelski, tomul I. broș. 2.—
7. Poesii de Mihail Eminescu, ediția fină broș. " 2.—

Editura și tiparul tipografiei archidieceșane.